

ELŐTERJESZTÉS

a Román Nemzetiségi Önkormányzat 2024. szeptember 23-án tartandó ülésére
**a Román Nemzetiségi Önkormányzat választási ciklus ideje alatt végzett
tevékenységéről**

Tisztelt Képviselő-testület!

A 2019. október 13-i nemzetiségi önkormányzati választásokat követően harmadik alkalommal alakult településünkön Román Nemzetiségi Önkormányzat. Az elmúlt öt évben az önkormányzat helyzete megerősödött a városban, szorosabbá vált kapcsolatunk más települések román nemzetiségi önkormányzataival, az országos román nemzetiségi önkormányzattal és ami biztató, hogy az anyaországgal is. Az anyaországgal való kapcsolattartást előmozdította a helyi települési önkormányzat testvértelepülési kapcsolatainak ápolásában való közreműködésünk, valamint az anyaország kulturális és természeti értékeinek megismerését célzó kirándulásaink is. Ez az előterjesztés azért született, hogy a ciklus végének közeledtével áttekinthessük az elmúlt időszakban végzett munkát, annak eredményeit. A tanulságok levonása, megfogalmazása azért is fontos, mert a Román Nemzetiségi Önkormányzat a 2024. június 9. napján megtartott választáson is megalakult és folytatni fogja tevékenységét településünkön. Fontos ez azért, mert az itt élő románság részéről valós társadalmi igény merült fel a működése iránt, másrészt a települési önkormányzat is egyre inkább igényli határon átnyúló kapcsolataiban önkormányzatunk közreműködését.

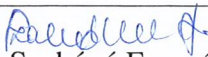

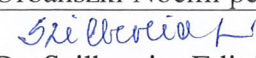
Kérem, hogy a testület az előterjesztéshez csatolt beszámolóban foglaltakat vitassa meg.

Határozati javaslat

Mezőkovácsháza Város Román Nemzetiségi Önkormányzata a 2019-2024. évi választási ciklusban végzett tevékenységéről szóló beszámolót a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Mezőkovácsháza, 2024. szeptember 2.

Vítáls Gábor
elnök

Az előterjesztést készítette:	 Szabóné Faragó Julianna aljegyző Urbánszki Noémi pénzügyi ügyintéző
Az előterjesztést áttanulmányozta és felülvizsgálta:	 Dr. Szilbereisz Edit jegyző
Az előterjesztést tárgyalta:	-
Melléklet:	-1 db beszámoló
Előterjesztéshez meghívott:	-
Döntésről kivonattal értesül:	-
Döntéshozatal:	Egyszerű többség

Beszámoló

A Román Nemzetiségi Önkormányzat 2019-2024-es választási ciklusban végzett tevékenységéről

Tisztelt Képviselő-testület!

A 2019. október 13-i választásokat követően megalakult Mezőkovácsházán 3 fő képviselővel Mezőkovácsháza Város Román Nemzetiségi Önkormányzata. A három képviselő neve: Vitális Gábor, Gabor Enikő és Zámberi Zoltánné.

I.

Az alábbi táblázatban a számok nyelvén lett összefoglalva az elmúlt öt évben végzett tevékenységünk.

Ülés időpontja	Fajtája		Nyílt	Zárt	Határozat- képtelen	Tárgyalt előterjesz- tések száma	Hozott határozat- ok száma
	Soros	Rendkívüli					
2019. október 1-től	2	1	3	-	-	16	18
2020.	3	4	10	1	1	27	40
2021.	3	4	7	1	-	21	32
2022.	6	3	9	-	-	24	35
2023.	5	2	7	1	-	29	40
2024. júl. 31-ig	3	1	4	-	-	15	21
Összesen:	22	11	40	3	1	132	186

Elnök tevékenységes 2020-2021. évben

Év	Előterjesztések száma	Határozatok száma	Törvényességi jelzések száma
2020.	1	2	-
2021.	13	13	-
Összesen:	14	15	-

A választási ciklus öt éve alatt önkormányzatunk összesen 33 testületi ülést tartott, ebből 22 soros ülés, 11 rendkívüli ülés volt. Közmeghallgatással egybekötött testületi ülésünk öt volt az öt év során. Határozatképtelenség miatt mindösszesen egy ülésünket kellett újra összehívni.

Az öt év alatt összesen 146 előterjesztést tárgyalt meg önkormányzatunk, amelyek kapcsán 201 döntés született. Választóinkkal, a helyi román lakossággal közmeghallgatásainkon keresztül is kapcsolatot tartottunk.

A 2019-2024. évi önkormányzati ciklus több szempontból is rendhagyónak, különlegesnek számít. A világméretű COVID járvány miatt egészségügyi veszélyhelyzet került kihirdetésre 2020. március 11. napján 15.00 órától, ezzel életbe lépett a rendkívüli jogrend is, amely a testület működését felfüggesztette, helyette az

elnök egyszemélyben hozott döntéseket. Ez a helyzet 2020. június 18. napjáig tartott és még egyszer megismétlődött 2020. november 4-től 2021. június 15. napjáig.

Az egészségügyi veszélyhelyzet alig múlt el, újabb kihívások vártak az önkormányzatra. A szomszédunkban 2022. február óta tartó orosz-ukrán háború először az energiaárak (villamos energia és földgáz) elszabadulását, majd a háború nyomába lépő nagymértékű infláció okozta megoldandó problémákat hozta magával.

A kialakult helyzet ellenére is az önkormányzati működése stabil, kiegyensúlyozott volt. A jogszabályi környezet és önkormányzatunk személyi összetételének változatlansága nyugodt, kiszámítható működést tett lehetővé, amely a mögöttünk maradó ciklusban elért eredményeinken is megmutatkozik.

Az önkormányzati működés jogszerűségét a ciklus folyamán folyamatosan ellenőrizte a Békés Megyei Kormányhivatal Törvényességi és Felügyeleti Főosztálya, de hiányosságot, elmarasztalást az öt év során nem állapított meg.

II. Az önkormányzat tevékenysége

Nemzetiségi önkormányzatunk Szervezeti és Működési Szabályzatában deklarált célja: a románság nyelve, szellemi és tárgyi kultúrája, történelmi hagyományai megőrzése, fejlesztése. Nemzetiségi létével összefüggő más sajátosságai, elsősorban azonosságtudat kibontakozásának elősegítése.

Önkormányzatunk kiemelten kezelte a gyermekek nemzetiségi identitásának kialakítását, erősítését.

Ennek érdekében:

II.1. Önkormányzati rendezvényeket szervezett

Önkormányzatunk olyan rendezvényeket szervezett, amelyek összefogták a településen élő román közösség tagjait, a román nyelv használatára lehetőséget teremtettek, erősítették a közösség románsághoz való tartozásának tudatát és érzését.

A rendezvények egyrésze már hagyománnyá vált a városban élő románság között. A ciklus alatt minden évben megrendeztük Karácsonyi ünnepségünket, hagyománnyá vált a minden évben megrendezésre kerülő Román Gasztronómiai és Kulturális Napunk, valamint a „Zakuska készítő fesztivál”. Mártisor ünnepséget két alkalommal szerveztünk a ciklus alatt, míg a Román Bál egy alkalommal, 2023-ban került megszervezésre.

Ezekon a rendezvényeken vendégeink voltak anyaországbeli előadóművészek, táncsoportok, többükkel szorosabb együttműködés alakult ki. Ugyancsak alkalmat teremtettek rendezvényeink arra, hogy ápoljuk és szorosabbá fonjuk kapcsolatainkat más román nemzetiségi önkormányzatokkal, az országos román önkormányzattal.

II.2. Más önkormányzatok rendezvényein való részvétellel

A román nyelvi és kulturális közösséghez való tartozást erősítette az is, hogy sokszor vettünk részt ebben a ciklusban más települési román önkormányzat valamint az országos román önkormányzat által szervezett rendezvényeken. Állandó vendégei voltunk az Országos Román Önkormányzat által szervezett országos román bálnak és több alkalommal vettünk részt Aradon a Farsangi bálon és EKA bálon. Szoros kapcsolatot alakítottunk ki a berekböszörményi nemzetiségi önkormányzattal és a makói önkormányzat rendezvényit is rendszeresen látogattuk.

II.3. Együttműködésünk szélesítése

Az elmúlt öt évben több szervezettel és magánszemélyekkel fennálló együttműködésünknek is formát adtunk, megállapodást kötöttünk. Nagy örömünkre szolgál, hogy egy anyaországi előadóművésszel (Maria Stan Toma énekesnővel) is köthettünk együttműködési megállapodást, aki több rendezvényünkön is fellépett, ízelítőt adva a román kulturális értékekből, emelve rendezvényeink színvonalát. Szorosabbra fontuk együttműködésünket a Magyarországi Románok Országos Önkormányzatával. Több települési román önkormányzattal is erősítettük kapcsolatunkat, így az orosházi, a nagylaki, a dombegyházi a battonyai és a berekböszörményi román önkormányzattal. A romániai Szemlak település önkormányzatával is partnerségi megállapodást kötöttünk.

Szorosabb kapcsolatot alakítottunk ki a helyi települési önkormányzat képviselő-testületével, jól működünk együtt a polgármesteri hivatal dolgozóival.

II.4. Anyaországi táborok, kirándulások

A nemzetiségi önkormányzat fontos feladatának tekinti a helyi nemzetiséghez tartozók összekovácsolását, az anyaországi kultúra megismerését és az anyaországi egyházi és kulturális közösségekkel való kapcsolattartást. A ciklus alatt több alkalommal szerveztünk az „Ismerd meg anyaországot!” jegyében anyaországi kirándulást. 2021. évben egy buszos kirándulás keretében jutottunk el Menyházára. Meglátogattuk az aradi Ortodox templomot, Dézna várát, a mezgedei cseppkőbarlangot, megtekintettük Belényes város nevezetességeit, megismerkedtünk Menyházával és környékével, kirándultunk a Boga völgyébe. A 2022. évben szervezett kirándulásra egy bérelt és egy saját gépjárművel indultunk. A kirándulás a saját tulajdonú gépjármű műszaki meghibásodása miatt – melynek folytán a gépjármű teljesen kiégett, megsemmisült – megghiúsult. 2023-ban Orsova, Herkulesfürdő, Kazán-szoros környékére szerveztünk kirándulást, 2024-ben Menyházára látogattunk el.

A Covid okozta veszélyhelyzet idején, 2020-ban nem jutottunk el Romániába, így Tapolcára szerveztünk kirándulást, ahol 19 gyermek táboroztatását oldottuk meg.

III. Az önkormányzat gazdálkodása, vagyona

Év	Ft-ban					
	Központi kezelésű előirányzathoz nyújtott működési támogatás	Központ kezelésű előirányzathoz nyújtott feladatalapú támogatás	Nemzetiségi Önkormányzat működési támogatása	Pályázati támogatás	Egyéb felhalmozási c. támogatás	Kamatbevétel
2019.	1.040.000	539.242	-	-	-	-
2020.	1.040.000	471.920	130.000	750.000	-	10
2021.	1.040.000	581.808	135.000	500.000	33.301	5
2022.	1.040.000	571.008	-	-	-	35.793
2023.	1.040.000	568.896	237.500	-	-	86.264
2024.	1.040.000	684.690	-	-	-	10.550

Fenti táblázat tartalmazza évek szerint a nemzetiségi önkormányzat bevételeit forintban, a következő bontásban:

A központi költségvetésből, valamint fejezeti kezelésű előirányzataiból nyújtott támogatásokból valósult meg minden évben a nemzetiségi önkormányzatok támogatása. A központi kezelésű támogatás minden évben két részből tevődött össze, működési, illetve feladatalapú támogatásból. 2019. évtől a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. keresztül történt a támogatások kifizetése. A támogatások a Támogatói Okiratokban foglaltaknak megfelelően érkeztek meg, az abban foglaltak szerint kerültek felhasználásra, illetve elszámolásra a 2023. évi támogatásokkal bezárólag.

Az Országos Nemzetiségi Önkormányzattól 2020., 2021., 2023. évben kapott támogatásból a Zakuszká fesztivál került megrendezésre.

2020., 2021. évben pályázat került benyújtásra a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-hez nemzeti kulturális kezdeményezések támogatása céljából. Az önkormányzat ebben a két évben támogatásban részesült.

A nemzetiségi önkormányzat gazdálkodása stabil volt, likviditása folyamatosan biztosított volt.

A nemzetiségi önkormányzat tárgyi eszköz beszerzése évenkénti bontásban a következőképpen alakult:

2020. évben:

- Indukciós főzőlap 13.000 Ft
- Gázszámoly 7.790 Ft
- Telefon 99.900 Ft
- Videokamera 332.999 Ft
- Konyhai eszközök 9999 Ft

•

2021. évben:

- Kávéfőző 60.000 Ft

2023. évben:

- Bogrács 22.670 Ft

Az önkormányzat egyéb vagyonnal nem rendelkezik.

IV. Az önkormányzat pályázatai

A nemzetiségi önkormányzat 2 évben, 2020, 2021. évben nyújtott be pályázatot a nemzeti kulturális kezdeményezések támogatása céljából. A két évben egyéb fejezeti kezelésű előirányzattól működési célú támogatásban részesült, mindösszesen 1.250.000 Ft összegben. Többek között a pályázattal elnyert összegből került megvalósításra a már hagyománnyá vált Román Gasztronómiai és Kulturális Nap, illetve megrendezésre került a gyermektábor is.

Úgy gondolom, hogy eredményes és tartalmas választási ciklust hagyunk magunk mögött, a mezőkovácsházi románság közösségi életét erősítettük, nyelvi és szellemi kultúrájának őrzéséhez nagyban hozzájárultunk, önazonosság tudatukat mind az anyaországi, mind a határon belüli románsággal való kapcsolataink ápolásán és erősítésén keresztül segítettük.

Mezőkovácsháza, 2024. szeptember 17.

Vitális Gábor
elnök